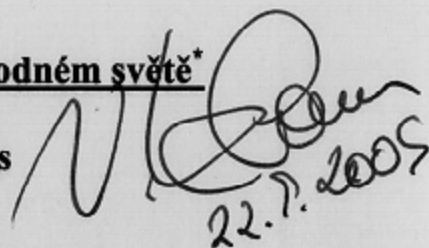

Svobodný muž v nesvobodném světě*

Václav Klaus

22.7.2005

Josef Škvorecký pro mne vždycky byl a je i nyní zcela výjimečným fenoménem českého kulturního a společenského života 20. století. Záměrně neříkám výjimečným spisovatelem, jakkoli nemůže být sporu, že mimořádně kvalitním a českou veřejností milovaným a čteným spisovatelem byl a je. Josef Škvorecký ale v širším kontextu naší doby a její kultury není jen literátem. Je představitelem a do jisté míry i symbolem všech rozsáhlých společenských a kulturních proměn naší země, kterými jsme v posledním půlstoletí procházeli. Nebudu se proto pokoušet analyzovat či hodnotit jeho literární dílo, jeho romány, povídky a eseje. To ponechám literárním vědcům. Řeknu pouze, že je špičkovým spisovatelem, že je zárukou

čtenářského zážitku, ² že četba jeho knih přináší vzrušení,
emoce i moudrou skepsi.

Podrobně nebudu komentovat ani Škvoreckého vskutku ojedinelé dílo nakladatelské, v němž mu během prvních dvou desetiletí jeho kanadského pobytu prošla rukama nepřeborná řada českých autorů a jejich děl, která by bez Škvoreckého '68 Publishers těžko spatřila světlo světa. Není přehnané říci, že Škvoreckého nakladatelská práce připomínala rané obrozence s jejich soustavnou snahou uchovat pro příští generace to živé, co v jazyce, ve slovesnosti a v kultuře zůstává. Žil a pracoval sice v jiných dobových a politických souvislostech než naši obrozenci, ale to význam jeho činu nijak nesnižuje.

Chci se na Josefa Škvoreckého ^(Podívat) z úhlu neběžného, nekaždodenního, vzdáleného obvyklým univerzitním

* Vystoupení na Konferenci o životě a díle Josefa Škvoreckého, Náchod, 22. září 2004